

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/147/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115208729
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115208729.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Annou Vargovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35807598 so sídlom Bratislava, Pribinova 25, právne zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36864421 so sídlom Bratislava, Grösslingova 4 proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, IČO: 00166073 so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

návrh na prerušenie konanie **z a m i e t a**,

návrh vo veci samej **zamieta**,

náhradu trov konania účastníkom **nepriznáva**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou súdu 27.09.2012 domáhal vo vzťahu k žalovanej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu Humenné), ktorý zapríčiniť svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) vznik škody na strane žalobcu, keď v exekučnej veci nevykazujúcej prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadujúcej si spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mala podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu rozhodnutia, zamietol žiadosť o udelenie poverenia po uplynutí 15-dňovej zákonom stanovenej lehoty. Exekučný súd pritom nerešpektoval právne relevantný exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu, ako rovnocenného exekučného titulu zároveň zakladajúceho prekážku právoplatne rozhodnutej veci a tým porušil princíp právnej istoty. Žalobca uviedol, že mu vznikla majetková škoda vo výške 125 Eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 Eur. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonom stanovenú dobu. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu

spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu, spôsobilá neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Výšku nemajetkovej ujmy vyčíslil s poukazom na doktrínu prijatú Ústavným súdom pričom poukázal na nálezy Ústavného súdu III. US 203/06-25, III. US 235/04-3, III. US 347/05, III. US 142/06-28, III. US 118/06-40, III. US 110/04-55, III. US 125/04-44, III. US 229/04-52, III. US 21/05-30, III. US 190/05-36, III. US 301/05-38 a III. US 82/03-25. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený prietahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 55,00 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, preto si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 669,37 Eur.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila, túto žiadala ako nedôvodnú zamietnuť. Vo vyjadrení vzniesla procesné námietky a namietala pochybenia žalobcu spočívajúce v zmätočnosti jeho podania. V prvom rade namietala procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalobca síce uviedol časť dôkazov, predovšetkým odkazuje na exekučný spis, ale v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno má znášať žalobca sám. Žalovaná ďalej namietla, že žalobca nepredložil žiaden relevantný dôkaz preukazujúci existenciu predmetného exekučného konania, vznik skutočnej škody, nemajetkovej ujmy, atď. Tvrdenie žalobcu o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaniach sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu napr. pod sp. zn. II. US 211/2012, IV. US 366/2012 a IV. US 374/2012.

Podľa názoru žalovanej nie je splnená ani základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti, ktorého je možné predmetnú žalobu podať po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Prvé žiadosti boli žalovanej doručené 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že žaloby boli doručené súdu 27.9.2012, je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2CZ 38/76. Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Navyše žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie daných nárokov, avšak po výzve Ministerstva spravodlivosti SR nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný uviesť dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenú majetkovú škodu, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri tomto predbežnom prerokovaní a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Žalovaná ďalej zdôraznila, že podmienkou úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. je existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi prvými dvoma. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K žalobcom namietanému postupu súdu zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je potrebné uviesť, že vnútroštátne sudy majú povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu a preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. K nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v nedodržaní 15-dňovej lehoty žalovaná uviedla, že zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Z pohľadu žalovanej sa 15-dňová lehota týka prípadu, keď súd poverenie vydá. V opačnom prípade 15-dňová lehota neplatí, pretože v prípade zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. Žalovaná uviedla, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je o. i. nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia

bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý toto už právoplatné rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení alebo zruší v príslušnom konaní o opravnom prostriedku, a v danom prípade táto podmienka nepochybne splnená nie je. K prieťahom v konaní žalovaná odkázala na ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. a v kontexte s tým poukázala na to, že žalobca nepreukázal, žeby podal sťažnosť na prieťahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, žeby existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP, či právoplatné rozhodnutie US SR. Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp.zn. 1ÚS 16/2002 z odôvodnenia ktorého vyplýva, že „pri posúdení, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave, alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy je autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.“ K žalobcom vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že uplatnená suma je len hypotetická, nezodpovedá kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je teda vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Záverom žalovaná poukázala na aspekt prihliadnutia na dobré mravy a nemajetkovú ujmu s prihliadnutím na poškodenú osobu, pričom v tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a povedomí, ktoré je okolo žalobcu v spojení s touto podnikateľskou činnosťou vytvorené. V poslednom období všetky zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä podnikateľská činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Praktiky žalobcu sú verejnosťou vnímané negatívne, boli predmetom záujmu „Európskej komisie“, súdy konštatovali porušovanie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkoprijímavých osôb. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd vec prejednal v neprítomnosti oboch účastníkov, ktorým doručil predvolanie na súdne pojednávanie riadne a včas, napriek tomu žalobca podal návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p, v ktorom poukázal na to, že pred Okresným súdom Prešov prebieha konanie pod sp. zn. 7C/6/2010 o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie. Toto konanie bolo v súlade s ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. prerušené do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, pretože zodpovedanie predmetných prejudiciálnych otázok má zásadný význam, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu.

Žalovaná ospravedlnila neúčast' na pojednávaní, navrhla vec prejednať a rozhodnúť aj v jej neprítomnosti.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Súd je toho názoru, že neboli splnené zákonné podmienky na prerušenie konania podľa vyššie citovaného ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Súd má za to, že nie je potrebné prerušiť konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy do právoplatného rozhodnutia o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky Súdnemu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/6/2010, pretože existuje množstvo právoplatných rozhodnutí súdov, ktoré o obdobnom nároku žalobcu rozhodli bez prerušenia prebiehajúcich konaní. Preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a návrh na prerušenie konania zamietol.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, písomným vyjadrením žalovanej, spisovým materiálom Okresného súdu Humenné 15Er/756/2010, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

V tomto konaní súd prejednáva právnu vec, ktorá pôvodne napadla Okresnému súdu Humenné dňa 27.09.2012 pod sp. zn. 12C/120/2012 a Okresný súd Humenné uznesením sp. zn. 12C/114/2012, ktoré

nadobudlo právoplatnosť dňa 16.10.2012, spojil na spoločné konanie a rozhodnutie veci pod sp. zn. 12C/114/2012 až 12C/123/2012, ďalej vedené pod sp.zn. 12C/114/2012.

Predmetná právna vec bola prikázaná na rozhodnutie Okresnému súdu Prešov a ďalej vedená pod sp. zn. 15C/411/2012, keď Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 28.8.2014, č.k.15C/411/2012-59 vylúčil na samostatné konanie veci, ktoré boli pôvodne vedené na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12C/116/2012 a sp. zn. 12C/120/2012. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.11.2014.

Predmetom tohto konania je vec, ktorá pôvodne napadla na Okresný súd Humenné pod sp. zn. 12C/120/2012. Týka sa exekučného konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15Er/756/2010 (EX 9953/2010) proti povinnému R. R.. Exekučné konanie bolo začaté na vymoženie istiny vo výške 551 Eur, zmenkového úroku 0,25% denne z tejto sumy od 20.6.2009 do zaplatenia, úroku vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy od 26.10.2009 do zaplatenia, ako aj trov konania na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 21560/09 zo dňa 29.1.2010.

Z exekučného spisu súd zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola Okresnému súdu Humenné doručená dňa 09.09.2010 a dňa 10.09.2010 vyzýval súd oprávneného a jeho právneho zástupcu, aby v lehote 10 dní predložil súdu Úverovú zmluvu zo dňa 3.11.2005 vrátane súvisiacich Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, Zmluvu o postúpení pohľadávok, Špecifikáciu zmluvnej pokuty, kapitalizovaných úrokov a úrokov z omeškania, Zmenku vyplnenú povinným a preukázal dohodnutý úrok a zmenkový úrok. Oprávnený, spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. na výzvu súdu odpovedala podaním zo 04.10.2010, pričom súdu doručila len požadovanú zmenku, Zmluvu o úvere a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Okresný súd Humenné uznesením zo dňa 20.06.2011, č.k. 15Er/756/2010-15 žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 03.11.2012), pričom v odôvodnení uviedol, že oprávnený sa domáhal vymoženia sumy exekučne na základe rozhodcovského rozsudku vydaného rozhodcovským súdom na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je však neprijateľnou zmluvnou podmienkou odporujúcou ust. § 52 a násl. OZ, ako aj Smernice 93/13/EHS. Následne uznesením zo dňa 17.12.2012, č.k. 15Er/756/2010-44 exekučné konanie zastavil a náhradu trov exekučného konania súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému nepriznal.

Je nepochybné, že dôvodom zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia bola neplatná rozhodcovská doložka ako súčasť formulárovej zmluvy, ktorá potom, ako ju súd podrobil súdnej kontrole dospel k záveru, že táto je neplatná z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. V danom prípade je tiež potrebné upriamiť pozornosť na postup oprávneného v exekučnom konaní, keď oprávnený si nedôsledne splnil povinnosti v zmysle výzvy súdu a nevyjadril sa k skutočnostiam tak, ako ho súd.

Žalobca si preto uplatňuje náhradu škody vo výške 125,00 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 669,37 Eur.

Na základe zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1 koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) platného od 1.2.2002 do 31.5.2010 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 exekučného poriadku platného od 1.6.2010 do 31.5.2011 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd zistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise

b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Prioritne súd vyhodnocoval vznesenú námietku premlčania žalovanou, proti nároku na náhradu škody vzniknutom pred 23.04.2009 vo vzťahu k zamietaným žiadosťiam o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred týmto dátumom, avšak v tomto prípade boli všetky rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia až z roku 2010, preto nebolo možné prihliadnuť na vznesenú námietku premlčania a súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú.

Zo znenia zákonného ustanovenia § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. nepochybne vyplýva, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15-dňovej lehote len v prípade, ak nezistí rozpor exekučného titulu so zákonom. Naopak, ak súd zistí rozpor exekučného titulu so zákonom, nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie tak, ako k tomu došlo v predmetných konaniach. Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1,2 cit. zák. umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku, alebo exekučné konania, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania, alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už vtedy právoplatne rozhodol súd, alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom. Ďalšou dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ zákona o rozhodcovskom konaní.

Vychádzajúc z vysloveného názoru Ústavného súdu SR v uznesení II. ÚS 545/2010-15 zo dňa 09.12.2010 je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca vytýka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prieťahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy (I.US 42/01, I.US 63/00, IV. US 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu. Sú všeobecne známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktoré súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Súdy sú zaťažené takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík a preto je veľmi obťažné konať tak, aby nevznikli prieťahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (nepriemerané úrokové sadzby, nepriemerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vyporiadať, nemožno považovať za zbytočný prieťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Ďalej k namietaným prieťahom v predmetných exekučných konaniach v tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že zo spisu nevyplýva, že by v predmetnom exekučnom konaní došlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti, k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, ktorý by prieťahy v konaní konštatoval.

Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnej od 01.01.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného prístupu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v I. stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdom konaní sú oprávnené iba zákonom poverené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. a s účinnosťou od 01.01.2013. Žalobca si tak nespĺnil svoju dôkaznú povinnosť v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. a súdu nepreukázal, kedy a ktorý štátny alebo súdny orgán a ktorým rozhodnutím zistil existenciu prieťahov v súdom konaní. Len na ilustráciu súd poukazuje na posudzovanie otázky zbytočných prieťahov v rozhodnutí Ústavného súdu SR IV. US 606/2012 týkajúce sa sťažnosti žalobcu v obdobnej veci, keď žiadosť o vydanie poverenia bola podaná 15.08.2011, súd vyzýval na predloženie rozhodcovskej zmluvy výzvou z 16.04.2012 a tá bola predložená 04.05.2012. Uznesením zo dňa 05.10.2012 bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, napriek tomu Ústavný súd vyslovil závery, že aj niekolkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, neprimerane zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítat s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavné a akceptovateľné.

V danej právnej veci má súd za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelení poverenia na vykonanie exekúcie konal, úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonávané v súlade s exekučným poriadkom. Ako už súd uviedol, 15-dňová lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Súd nemal v konaní preukázané žiadne prieťahy v exekučnom konaní, nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov na vyvodenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a jeho tvrdenie o nevyožiteľnosti pohľadávky zavinením súdu je nesprávne.

Pre súd je zarážajúca argumentácia žalobcu ohľadom posúdenia samotného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti exekútora o vydanie poverenia ako nesprávneho úradného postupu. Je predsa logické, že výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že buď žiadosti o vydanie poverenia vyhovie alebo ju zamietne. Zo zákona nevyplýva, že súd musí vždy žiadosti žalobcu vyhovieť. Práve rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnocovať ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.8.2009). Táto argumentácia žalobcu by skôr nasvedčovala uplatňovaniu nároku titulom nezákonného rozhodnutia, k čomu však neboli splnené zákonné podmienky (neexistuje rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a žalobca ani v jednom prípade voči danému uzneseniu nepodal ani riadny opravný prostriedok). Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu o prekážke právoplatne rozhodnutej veci príslušným rozhodcovským rozsudkom. Súdy totiž v rozhodnutiach o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, dôsledkom toho rozhodcovský rozsudok nespôsobuje právnu záväznosť pre svoju ničotnosť. Žalobcovi preto nič nebránilo podať žalobu na súd.

Žalobca nepreukázal ani ďalší zákonný predpoklad zodpovednosti za škodu a to vznik škody, ktorá je chápaná ako skutočná majetková ujma. Žalobca sa mohol so svojim nárokom obrátiť na civilný súd, teda prostredníctvom súdneho rozhodnutia, ktoré by podrobilo prísnej súdnej kontrole samotný základ uplatneného nároku. V neposlednom rade žalobca by musel súdu jednoznačne preukázať, že aj v prípade vydania poverenia by došlo k úplnému vymoženiu pohľadávky, čo by preukazoval len veľmi ťažko. Ani nárok na nemajetkovú ujmu nepovažoval súd za dôvodný, nepostačuje paušálne vyčíslenie nemajetkovej ujmy stanovené žalobcom vo viacerých konaniach na 20 % z nevymoženej istiny s príslušenstvom, navyše dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy je potrebné náležite zdôvodniť. V celom rozsahu sa možno stotožniť s vyjadrením žalovanej v tomto smere. Žalobca dostatočne nezdôvodnil vznik a výšku nemajetkovej ujmy, ktorú je potrebné vyhodnotiť z hľadiska žalobcu ako právnickej osoby

a nie z hľadiska jej spoločníkov. Vyznieva ako paradox ak žalobca požaduje morálnu ujmu za postup súdu, ktorý rozhodol v súlade s právnymi predpismi chrániacimi spotrebiteľov, ktoré naopak žalobca porušoval do takej miery, že jeho nekalými praktikami sa zaoberala aj Európska komisia.

Nakoľko neboli splnené základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, ktoré musia byť splnené kumulatívne, keďže predovšetkým nebola splnená podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody a ani samotný vznik škody, resp. ujmy. Je nadbytočné a nepotrebné v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu a prípadnú výšku škody a nemajetkovej ujmy pokiaľ nie je splnený už i len jeden predpoklad vyodenia zodpovednosti za škodu, pretože by to nemalo vplyv na výsledok súdneho konania. Pokiaľ žalobca nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol sa v rámci exekúcie vôbec domôcť nároku od povinného z rozhodcovského rozsudku ako nulitného aktu v exekučnom konaní a nemôže s ním spájať vznik akejkoľvek škody, či nemajetkovej ujmy pre samotnú nemožnosť realizácie exekúcie podľa zásady „na neprávne nemožno stavať právo“.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, pretože dospel k záveru, že tým, že súd zamietol žiadosť o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, hoci aj po 15 dňovej lehote, sa nedopustil nesprávneho úradného postupu a rozhodne nepredstavuje porušenie práva na žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keď náhrada trov konania by prináležala úspešnej žalovanej, tá si však nárok na náhradu trov konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.